

DOLNOŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Delegatura w Wałbrzychu
ul. Zamkowa 3, 58-300 Wałbrzych
tel. (74) 842 64 18, (74) 842 66 60

GIGN									
USC	Urząd Miasta i Gminy							SM	
W/N	5183.3347.2023.MB							BP	
MGKRPA								PO	
SKM	14-11-2023							PRZWT	
ITIZP	SEKRETARIAT							SKIM	
OA	L. dz. 20438							OR	
CSII	B	ZB	SG	S	PE	RP	IOD		

dwkz-wb@dwkz.pl
<http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/>

Wałbrzych, 13.11.2023 r.

Urząd Miasta i gminy Radków
Rynek 1, 57-420 Radków

W odpowiedzi na pismo z 11.10.2023 r. o znaku: OŚII.7013.66.2023 (data wpływu ePUAP: 11.10.2023 r.) w sprawie wymiany stolarki okiennej i remontu elewacji w budynku przy ul. Sikorskiego 34 w Ścinawce Średniej, informuję jak poniżej.

Przedmiotowy dom mieszkalny jest zabytkiem w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951), figuruje w wykazie zabytków wskazanych do ujęcia w gminnej zabytków, oraz jest zlokalizowany w granicach zabytkowego historycznego układu ruralistycznego wsi Ścinawka Średnia, w związku z tym podlegają ochronie konserwatorskiej.

Po analizie przedmiotowej sprawy oraz dokumentacji archiwalnej i ikonograficznej zgromadzonej w tutejszym urzędzie, organ ochrony zabytków **negatywnie opiniuje** planowane zamierzenie polegające na:

- ociepleniu ścian zewnętrznych za pomocą styropianu z konaniem tynku cienkowarstwowego w kolorze wg wzornika RAL 9003, z zachowaniem detalu architektonicznego (gzymsy parapety pasu podokapowe).
- wymianie stolarki okiennej w formie przedstawionej na rysunkach projektowych (okna dwuskrzydłowe o skrzydłach trójkwterowych;

W związku z powyższym, w oparciu o art. 27 u.o.z., przedkładam następujące wnioski i wytyczne do planowanego remontu budynku:

1. Wszelkie prace prowadzone w obiekcie zabytkowym, powinny polegać na zachowaniu i konserwacji istniejących elementów o charakterze zabytkowym, ich odtworzeniu, z usunięciem elementów wtórnych, dysharmonijnych. Powinny mieć charakter odtworzeniowy zarówno w zakresie wyglądu, jak i zastosowanych materiałów, właściwych dla obiektu zabytkowego tj. tynki, farby o odpowiedniej paroprzepuszczalności. Wyklucza się zastosowanie okładzin z tworzyw sztucznych.
2. Obiekt podlega prawnej ochronie konserwatorskiej, dlatego wyklucza się wykonanie remontu budynku w zakresie docieplenia ścian zewnętrznych z zastosowaniem materiału tj. styropian lub wełna mineralna, których zastosowanie mogłoby doprowadzić do zniekształcenia bryły zabytkowego budynku i jego proporcji, zmiany linii zabudowy oraz detalu architektonicznego. Zastosowanie styropianu w budynkach wzniesionych w tradycyjnej technologii murarskiej, z uwagi na niską paroprzepuszczalność tego materiału mogłyby w konsekwencji doprowadzić do powstania znacznego zawilgocenia we wnętrzach, przemarzania oraz skażenia biologicznego (pleśń, wykwity grzybnie i inne).
3. **Remont elewacji** powinien polegać na usunięciu zawilgoconych odspojonych i zdegradowanych wypraw tynkarskich, tam gdzie jest to niezbędne, oczyszczeniu i dezynfekcji ścian, konserwacji detalu wykonanego z narzutu i uzupełnień oraz reprofilacji zachowanych elementów w tradycyjnej technologii tynkarskiej, gruntowaniu i malowanie całości elewacji i detalu farbami mineralnymi; w miejscach zawilgoconych należy zastosować tynki renowacyjne (bezsiaarkowe) – przyziemie, pasy w okolicach rur spustowych i koszy zlewowych.
4. Prace remontowe powinny zostać poprzedzone **oceną stanu murów w przyziemiu i fundamentów** w zakresie zabezpieczeń przeciwwilgociowych oraz potrzeby wykonania drenażu i izolacji; do wykonania izolacji w gruncie zaleca się zastosowanie szlamu mineralnego.

5. Na etapie projektowym oraz wykonawczym należy uzgodnić z organem konserwatorskim **kolorystykę** elewacji; zaleca się zastosowane odcienie jasnych brązów, beżu lub żółci. Zaproponowane kolory wg wzornika RAL 9003 (biel na elewacji), i RAL 9006 (szarość dla detalu architektonicznego) nie odtwarzają kolorystyki historycznej, są kolorystyką wzorowaną na wtórnych warstwach malatury. Kolor elewacji należy dobrać względem wcześniejszych warstw koloru widocznych na elewacji w miejscach spękań i odspojień tynku. Wyklucza się zastosowanie barw nasyconych, jaskrawych, opartych na czystych, syntetycznych pigmentach.
6. W celu **poprawy parametrów termicznych** przedmiotowego budynku wskazane jest również: docieplenie przegród poziomych (np. stropów nad piwnicami); likwidacja mostków termicznych; udrożnienie wentylacji grawitacyjnej; uszczelnienie stolarki drzwiowej i okiennych w budynku.
7. Należy zachować **cokół kamienny**, który należy oczyścić, wzmocnić, dokonać uzupełnień z zastosowaniem materiału tożsamego co oryginalny oraz spoinowania z zastosowaniem materiałów bezsiarkowych; dokonać hydrofobizacji, nie malować.
8. **Stolarka okienna** podlegająca wymianie powinna odwzorowywać oryginalne rozwiązania uwzględniając zastosowane historyczne podziały, wymiary, rozwiązania konstrukcyjne, profilowanie, w tym przypadku, tj.
 - a) Okna:
 - w obrębie I i II piętra: okno historyczne o konstrukcji złożonej ze słupka i śłemia „w krzyż” ze zwornikiem w miejscu styku, dwuskrzydłowe, czterokwaterowe, z dwuskrzydłowym nadśłeniem; w przypadku wykonania nowej stolarki powinna ona odtwarzać historyczną konstrukcję; dopuszczalne jest wykonanie okien dwuskrzydłowych ze słupkiem pozornym i śłeniem konstrukcyjnym oraz z nadśłeniem jednoskrzydłowym pod warunkiem wykonania naszybowego słupka o wymiarze tożsamym ze słupkiem pozornym w dolnej części okna;
 - w obrębie lukarn: okna dwuskrzydłowe, ze słupkiem pozornym, o skrzydłach trójkwaterowych, ze szprosami naszybowymi (wewnątrz i na zewnątrz).
 - b) Należy zastosować stolarkę w kolorze „cieplej” bieli (np. RAL 9001 lub 9010).
 - c) Zaleca się wykonanie okien drewnianych. W przypadku wymiany stolarki na PCV należy zamontować nawiewy oraz zastosować możliwie najwęższy profil ramy, tak by była ona jak najmniej widoczna.
 - d) Dopuszczalne jest wykonanie szklenia w typie szkła zespolonego.
9. Przy okazji remontu elewacji należy uporządkować instalacje techniczne i wprowadzić je podtynkowo, w miejscach jak najmniej widocznych (dotyczy także wnętrz). Przy projektowaniu instalacji i urządzeń technicznych należy kierować się zasadą minimalnej ingerencji w tkankę zabytku. Nie jest dopuszczalne montowanie anten satelitarnych i innych tego typu urządzeń na elewacji frontowej; anteny należy przenieść w obręb dachu.

Z up. Dolnośląskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków we Wrocławiu

mgr Anna Nowakowska
Kierownik Delegatury w Wałbrzychu
(pismo podpisano elektronicznie)

Otrzymują:

1. Adresat [ePUAP:/t3r06ppj0k/SkrytkaESP]
2. a/a wyk.: Ścinawka Średnia, ul. Sikorskiego 34